

Ця ідея знайшла реалізацію в декількох закладах столиці України, але масштабного розвитку не мала. Тому ви вважаємо, що це чудова пропозиція підняти настрій гостям закладу, особливо дітям, на котрих і буде орієнтований цей заклад. Так як ми плануємо залучити сюди і клієнтів іншого віку, кав'ярня повинна запропонувати продукцію як для дітей, так і для їх батьків, а як приємний бонус відвідувачів будуть зустрічати тварини. Дійсно є багато ідей щодо появи нового чи вдосконалення існуючого бізнесу в Україні, але варто пам'ятати, що цей перелік не є вичерпним і для того, щоб запропонувати щось власне необхідно вивчити ринок, споживачів, їх потреби, смаки та вподобання.

Література

1. Мельник Л.Г. Карінцева О.І. Економіка і бізнес. Суми: ТОВ «ВТД «Університетська книга», 2021. 316 с.

УДК 338.1:658

Васюта В.Б., к.т.н., доцент,
Житник О.М.

Національний університет «Полтавська
політехніка імені Юрія Кондратюка»

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ КОМПАНІЙ РИТЕЙЛУ УКРАЇНИ

Для економік усіх держав світу одним із найважливіших секторів є сфера торгівлі. Історія розвитку ринкової економіки свідчить про те, що торгівля являється ознакою будь-якого високорозвиненого суспільства. Вона існує у будь-якій суспільно-економічній формації, а також характеризує рівень розвитку товарно-грошових відносин, носієм яких безпосередньо виступає торгівля. Торгівельна діяльність посідає центральне місце у сфері обігу. Комерція перебуває у стані постійного динамічного розвитку. У наш час це відбувається завдяки розгалуженій мережі оптових і роздрібних компаній, які забезпечують зберігання, транспортування та реалізацію товарів та послуг.

Спеціалісти зауважують на такій характерній особливості: переважна частина сучасних бізнес-проектів сконцентрована в секторі роздрібної торгівлі (ритейлу) та електронної комерції. Дана думка пояснюється зокрема тим, що протягом останнього десятиліття роздрібні торговельні мережі значно активізувалися. У основі вектору їх розвитку лежить прагнення якісно та в оптимальний період часу забезпечити споживачів необхідними товарами з урахуванням умов вільного вибору та широкого товарного асортименту.

Наскільки важливу роль відіграє ритейл в економіці, настільки ж піддається різним макроекономічним негативним явищам. У 2019 році таким явищем була економічна криза, викликана пандемією через розповсюдження коронавірусу SARS-CoV-2. Відтак, найбільшого негативного ефекту від уведених проти епідеміологічних заходів вітчизняна економіка зазнала у

період локдауну, тобто у квітні-травні 2020 року. Однак послаблення карантину у III–IV кварталах 2020 року посприяло незначному поживленню економічної, у тому числі торговельної, діяльності [1, с. 38].

На думку окремих науковців, роздрібна торгівля є сферою діяльності торговельних мереж з відпрацьованими стандартизованими бізнес-процесами, розвинутою системою управління та сформованою корпоративною культурою. Завдяки цьому об'єкти ритейлу здатні надавати покупцям обслуговування вищої якості [2, с. 41]. Як наслідок більш ніж 80% торговельних суб'єктів у 2020 році були рентабельними.

Однак найбільшого потрясіння вітчизняна економіка зазнала через повномасштабне вторгнення росії в Україну з 24 лютого 2022 року. Загалом період з 24 лютого до 23 квітня 2022 приніс торговельним компаніям збитки у розмірі 50,7 млрд. грн. Зауважимо, що підприємства роздрібної торгівлі, у відповідності до класифікації визначеної чинним законодавством, належать до об'єктів критичної інфраструктури II та III категорій критичності [3]. Однак, не дивлячись на величезні збитки та складність ситуації компанії українського ритейлу успішно проходять процес адаптації до функціонування в умовах воєнного стану. Підтвердженням цього є тенденція до збільшення кількості працюючих підприємств галузі, яку за результатами власного піврічного моніторингу констатувала Асоціація ритейлерів України (Retail Association of Ukraine – RAU) [4]. Динаміку чисельності діючих об'єктів ритейлу в Україні у період з березня по серпень 2022 року зображено на рисунку 1.

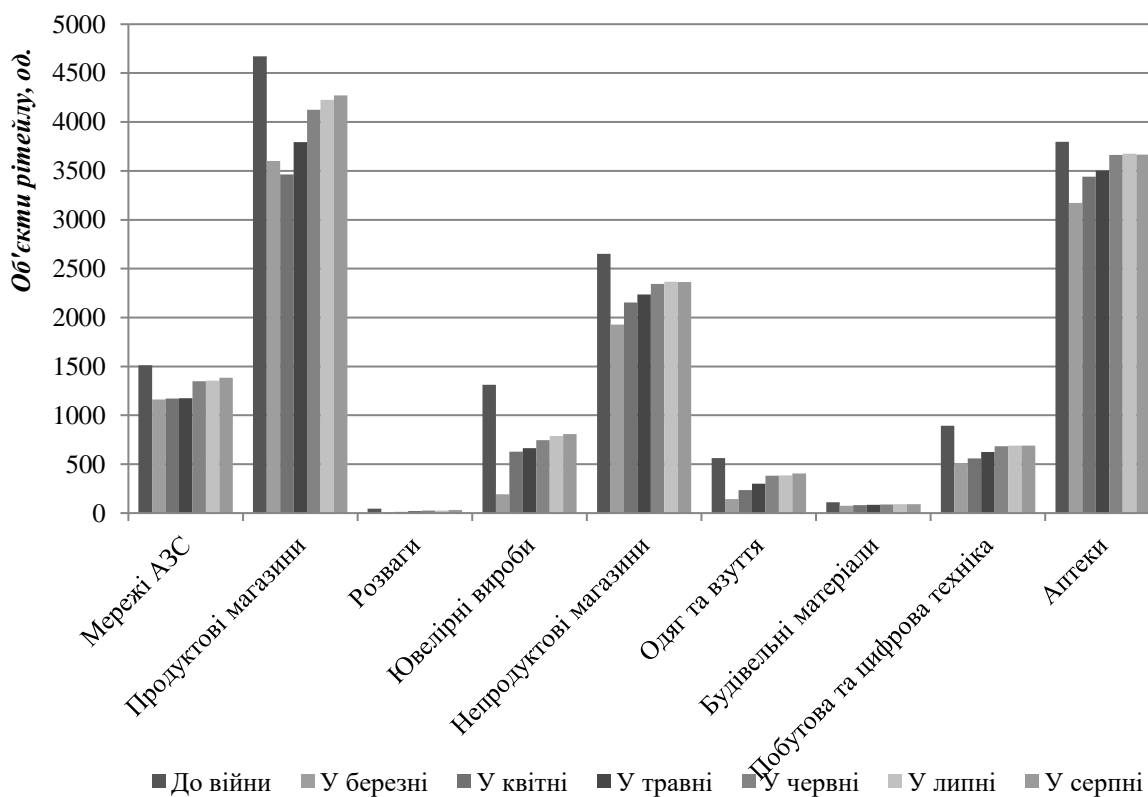

Рисунок 1. Динаміка кількості діючих об'єктів ритейлу в Україні у 2022 році

Таким чином можемо резюмувати, що торгівля є важливою складовою національної економіки. Вона сприяє становленню вітчизняних товаровиробників і підвищує конкурентоспроможність товарів. Нині українські ритейл підприємства досить впевнено адаптуються до існування в умовах війни, відновлюються та забезпечують надходження до державного бюджету.

Література

1. Трут О.О. Передумови та фактори результативного розвитку внутрішньої торгівлі України. Економічний вісник НТУУ «КПІ»: збірник наукових праць. 2021. № 20. С. 37-43. URL: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.20.2021.252597>

2. Миколайчук І.П., Силкіна Ю.О. Сучасні тренди розвитку мережевого ритейлу в Україні. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2019. Вип. 57. С. 39-46. URL: <http://www.journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/870>

3. Закон України «Про критичну інфраструктуру» від 16.11.2021 р. документ № 1882-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20#Text>

4. Асоціація ритейлерів України. Відвойовані позиції: скільки магазинів втратили провідні торговельні мережі України за півроку війни (інфографіка). URL: <https://rau.ua/novyni/vtratili-magaziniv-merezhi-rau-6/>

УДК 336.741

Гавриленко Б.Т.,
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

СУЧАСНІ ФОРМИ ГРОШЕЙ

Гроші – специфічний товар, який виконує роль загального еквівалента і володіє властивістю обмінюватися на будь-який інший товар.

Види грошей:

Кредитні гроші - це гроші особливого типу, що не розмінні на золото, а в обіг випускаються центральним (національним) банком як банкноти. На основі банкнотного обігу грошей виникають банківські депозити (депозитні гроші), що стають базою чекового обігу.

Фіатні гроші - тип грошей або валюти, цінність яких походить не від власної вартості або гарантії обміну на золото або іншу валюту, а від державного наказу використання їх як засобу платежу. Так як фіатні валюти контролюються державними органами, то це не гарантує їхньої повної економічної безпеки.

Електронні гроші - умовна назва грошових засобів, які використовуються їх власниками за допомогою електронної системи банківських послуг. Фактично, це абстрактні кредитні гроші, що обертаються не у формі паперових носіїв, а через впровадження до сфери розрахунків комп'ютерної техніки і